

Opfølgning på møde med Sundheds- og Forebyggelsesudvalget d. 17. januar 2012

Undersøgelse af modellers trivsel som en del af Arbejdstilsynets opgaver

Som et resultat af vores (LMS - Landsforeningen mod spiseforstyrrelser og selvskades) undersøgelse af mulighederne for at indføre et "Sundhedstjek" for modeller i modeverdenen, er vi nået til den foreløbige konklusion, at det vil være meget svært at få psykiatrien/sundhedsvæsenet som samarbejdspartner og medspillere. Private aktører, som vi har henvendt os til for at få foretaget vores forslag til "Sundhedstjek", har rettet henvendelse til de psykiatriske selskaber og har på baggrund af tilbagemeldingerne herfra ikke turde gå i gang med opgaven.

Tilbagemeldingerne fra de psykiatriske selskaber har både noget at gøre med nogle etiske forhold og nogle faglige forhold, hvor de forespurgte eksperter ikke mener, at deres nuværende undersøgelsesmetoder er sikre nok til at vurdere de undersøgte helbredstilstand og derfor ikke kan bruges til undersøgelsen af en models sundhed. LMS finder vi, at psykiatrien med den melding giver et dårligt signal om deres diagnostiske metoder, ligesom de ikke tager med i overvejelserne, at kun de færreste undersøgelser i sundhedsvæsenet er 100 % nøjagtige.

LMS mener ikke, at hverken de etiske forhold eller de ringe udredningsmetoder bør have en indflydelse på at forsøge at få mere sundt udseende modeller i modebranchen, så der skabes et mere naturligt modeideal. Derfor har vi kigget på andre muligheder og er i den forbindelse blevet inspireret til at forsøge at bruge arbejdsmiljøloven og Arbejdstilsynet i bestræbelser på at give modevirksomhederne og deres medarbejdere et eftersyn.

En del af modebranchen og modellerne efterspørger selv en løsning, da de er trætte af den kritik, der løbende rettes mod branchen og dens aktører. Indtil videre har branchen besluttet ikke at anvende modeller under 16 år på catwalk, ligesom der i modeugerne er krav om, at de enkelte modehuse skal tilbyde modellerne sund mad i forbindelse med de enkelte modeshow.

Et muligt lovgrundlag

Ifølge Arbejdsmiljøloven er formålet at skabe et sikkert og sundt arbejdsmiljø, der til enhver tid er i overensstemmelse med den tekniske og sociale udvikling i samfundet. Modevirksomheder herunder modelbureauer har således et ansvar over for deres medarbejdere i lighed med andre arbejdsgivere. Det specielle ved modelbureauerne er blot, at modellerne ikke er ansat på almindelige ansættelsesvilkår men primært som freelancere. Derfor vil et besøg af Arbejdstilsynet på et modelbureau formentlig ikke i øjeblikket omfatte modellerne og deres sundhedstilstand og trivsel. Der er i hvert fald ikke nok opmærksomhed om det. Det vil vi gerne have et tilsyn til at sørge for.

36 brancher

De fleste regler i arbejdsmiljøet er emnerettede og berører derfor mange virksomheder i mange forskellige brancher. Det er imidlertid ikke alle regler, der er lige vigtige for alle virksomheder og alle brancher. Derfor har Arbejdstilsynet samlet de vigtigste regler og informationsmaterialer for virksomhederne i hver af de 36 branchegrupper, der tilsammen dækker alle virksomheder og brancher i Danmark.

LMS forestiller sig, at der skal udarbejdes et særligt regelsæt for modelbureauer, der sikrer, at alle bureauets ansatte og freelancere bliver opfattet som en del af arbejdsmiljøreglerne. Det LMS frygter er, at det nye tilsyn i mindre virksomheder ikke kommer på besøg i netop modelbureauer, som har relativt få fuldtidsansatte.

Særlige omstændigheder for virksomheder der ansætter modeller

En kontakt til Arbejdstilsynet bekræfter, at modelbureauer i flere tilfælde er registreret som servicevirksomheder. Derfor kunne et forslag være, at der udarbejdes særlige anvisninger til eftersyn af modelbureauer rent arbejdsmiljømæssigt:

- At modelbureauer betragtes som et risikobetonet ansættelsessted og derfor ikke undgår besøg af tilsynet, ligesom mange andre mindre virksomheder vil komme til at gøre det efter de nye regler.
- At APV på modelbureauer og andre der arbejder med modeller kommer til at inkludere modellerne specifikt, og at der laves en særlig AT vejledning om arbejdets udførelse jf. § 4 i Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 559:

§ 4. *Arbejdet skal i alle led planlægges og tilrettelægges således, at det kan udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Planlægningen og tilrettelæggelsen af arbejdet skal ske under hensyntagen til de forebyggelsesprincipper, der er angivet i bilag 1. Det skal iagttages, at der ikke foreskrives eller forudsættes anvendt konstruktioner, planudformninger, detailløsninger og arbejdsmetoder, der kan være farlige for eller i øvrigt forringe sikkerhed eller sundhed ved arbejdets udførelse. Endvidere skal det sikres, at de samlede påvirkninger i arbejdsmiljøet på kort eller lang sigt ikke forringer de ansattes sikkerhed eller sundhed.*

- At det fremgår, at arbejdsgiveren har en særlig forpligtelse til informere om AT-vejledningen om "Arbejdets udførelse", og at bureauet skal informere sine kunder om de særlige risici, der er ved modelarbejdet, og hvilke krav og betingelser der er til de arbejdsmiljømæssige forhold der gælder, når der anvendes modeller.

LMS er ikke eksperter i arbejdsmiljø. Ovenstående er et forsøg på at komme videre i nogle eksisterende rammer og love, der lader til at give nogle muligheder, hvis tilsynet skærpes.